Plan van aanpak voor energiearmoede in Laarbeek

Lisanne Madern, Anouk Peters, Lisette Heesakkers & Marieke Oteman

December 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	Pagina 3
2.	Overzicht middelen	Pagina 4
3.	Gewenste effecten/doel	Pagina 6
4.	Uitgangspunten project energiearmoede	Pagina 6
5.	Projectafbakening	Pagina 6
6.	Voorgestelde activiteiten	Pagina 8
7.	Regierol gemeente	Pagina 11
8.	Financiële toelichting	Pagina 12
9.	Financiële risico’s	Pagina 13
10.	Communicatie	Pagina 13
11.	Knelpunten/risico’s	Pagina 14
12.	Energiearmoede op de lange termijn	Pagina 15

1. Inleiding

Onverwacht is in het afgelopen jaar energiearmoede een groot probleem geworden in Nederland. Door plotselinge sterk stijgende gas- en stroomprijzen is het betalen van de energierekening lastig geworden voor mensen die minder te besteden hebben. Dit is tegelijkertijd een groep die niet de financiële middelen heeft om te investeren in maatregelen die de energierekening omlaag brengen, zoals verbeteringen aan de woning.

Op deze manier ontstaat er een groeiende kloof tussen arm en rijk. Inwoners die minder te besteden hebben, hebben een relatief hoge energierekening, bijvoorbeeld door slecht geïsoleerde woningen en/of verouderde apparatuur. Inwoners met meer geld, kunnen investeren in betere woningen, nieuwe apparaten en in eigen opwek door bijvoorbeeld zonnepanelen. Zij wonen daardoor niet alleen comfortabeler, maar betalen ook minder voor hun energie.

In de komende jaren wordt de energietransitie verder uitgerold in Nederland: we gaan van een energiesysteem gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem gebaseerd op duurzame energiebronnen. Deze transitie kan negatieve gevolgen hebben voor huishoudens die te maken hebben met energiearmoede. Bijvoorbeeld omdat ze niet kunnen investeren in het verduurzamen van hun woning, zoals het investeren in zonnepanelen, een warmtepomp of het goed isoleren van het huis. De bovengenoemde kloof wordt als maar groter. Maatregelen zoals het verhogen van de gasprijs om gas te ontmoedigen verergeren dit, aangezien mensen met energiearmoede geen betaalbaar alternatief hebben.

Volgens recente gegevens van TNO (2021) leven er ongeveer 550.000 huishoudens in energiearmoede in Nederland, maar het begrip is lastig te definiëren. TNO gebruikt als definitie voor energiearmoede: huishoudens die een laag inkomen hebben en daarnaast hoge energiekosten en/of een woning met een energetisch lage kwaliteit. In Laarbeek komt dit volgens TNO neer op 651 huishoudens. De gemeente mag vanwege de AVG niet weten wie deze huishoudens zijn. Uit onze eigen cijfers blijkt dat er tot nu toe 706 huishoudens zijn die een aanvraag hebben ingediend voor de eenmalige energietoeslag. Voor het vervolg van dit plan van aanpak houden we 706 huishoudens (we werken deze aantallen bij na 31 december 2022) aan als we het hebben over huishoudens met energiearmoede.

Energiearmoede moet op twee manieren worden aangepakt. Voor de lange termijn moeten er regelingen komen om de woningvoorraad toekomstbestendig te maken, juist voor groepen die dit niet zelf kunnen (mede-)financieren. Maar ook voor de korte termijn moet er actie worden ondernomen, omdat er een groep inwoners is die acute financiële problemen heeft door de huidige energieprijzen. Hiervoor heeft het Rijk

verschillende maatregelen genomen en subsidies ter beschikking gesteld. Dit plan van aanpak schetst de beschikbare regelingen en middelen, een aanpak voor de korte termijn (2022-2024) en doelen voor de lange termijn.

2. Overzicht middelen

In januari 2022 werd door het Rijk bekendgemaakt dat gemeentes naar aanleiding van de aanhoudende stijgende energieprijzen een specifieke uitkering (SPUK) zouden ontvangen voor het tegengaan van energiearmoede. Dit houdt in dat er voor alle gemeentes in Nederland 150 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld voor het ondersteunen van inwoners bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Het geld wordt verdeeld onder de gemeentes op basis van het aantal huishoudens in energiearmoede volgens het onderzoek van TNO. Dit zou voor Laarbeek neerkomen op een bedrag van € 169.757, -.

Ook liet het Rijk begin dit jaar weten dat huishoudens met een inkomen rond het sociaal minimum extra steun krijgen om de hoge energieprijzen te compenseren. Namelijk, met een eenmalige energietoeslag van € 800,-. De uitbetaling van deze toeslag is bij de gemeentes ondergebracht. In het najaar is deze toeslag verhoogd met € 500,-. In totaal ontvingen huishoudens in energiearmoede in 2022 dus € 1.300, -. Daarnaast krijgen alle huishoudens in Nederland een korting op de energiebelasting, dit wordt door de energieleverancier verrekend in de eindafrekening van de energiekosten.

Vanwege de aanhoudende stijging van de energieprijzen en de dalende koopkracht worden er additionele middelen vrijgemaakt voor energiearmoede (150 miljoen euro). Dit is een verdubbeling ten opzichte van de eerste SPUK. Deze middelen worden op dezelfde manier verdeeld onder de gemeentes als de eerste SPUK voor energiearmoede, namelijk op basis van het rapport van TNO, wat aangeeft dat wij volgens TNO 651 huishoudens hebben met energiearmoede.

Daarnaast heeft het Rijk de middelen die in het Coalitieakkoord zijn vastgesteld voor het Nationaal Isolatieprogramma (68,5 miljoen) naar voren gehaald. Dit programma richt zich zowel op huur- als koopwoningen. Dit wordt verdeeld op basis van het bouwjaar van de woningen in onze gemeente, en zal voor onze gemeente neerkomen op € 72.806. Met het naar voren halen van deze middelen is een start gemaakt aan het meerjarige Nationale Isolatieprogramma van het Rijk, met het uiteindelijke doel om 2,5 miljoen woningen in Nederland beter te isoleren. De precieze rol die wij als gemeente krijgen in het Nationaal Isolatieprogramma wordt momenteel nog uitgewerkt. Het Rijk heeft ervoor gekozen om al deze middelen samen te voegen, en

de einddatum te verlengen tot 31 december 2024. Dat betekent dat we in totaal € 412.320 beschikbaar hebben voor de uitvoering. Echter zijn er op dit moment van schrijven al 706 aanvragen voor de eenmalige energietoeslag in de gemeente Laarbeek. Omdat inwoners tot 31 december 2022 hebben om de eenmalige energietoeslag aan te vragen, nemen we als uitgangspunt voor deelname iedereen aan wie de eenmalige energietoeslag voor 31 december 2022 is toegekend. Dit betekent dat er meer huishoudens leven in energiearmoede dan dat TNO had ingeschat. Mochten er meer aanmeldingen zijn voor de acties dan begroot, zal de gemeente Laarbeek extra gelden beschikbaar stellen. Daarnaast wordt vanuit het duurzaamheidsbudget €10.000 euro beschikbaar gesteld om een deel van de overheadkosten te dekken. De onderstaande tabel geeft het totaal aan beschikbare middelen overzichtelijk weer.

Figuur 2.1: Beschikbare middelen gemeente Laarbeek

Financiële ondersteuning	**Totale bijdrage**
Tegemoetkoming hoge energiekosten algemeen (regeling 1)	€ 400 gemiddeld per huishouden
Tegemoetkoming hoge energiekosten voor minima (regeling 2)	€ 1.300 per huishouden
Ondersteuning in natura	
SPUK Energiearmoede 1	€ 169.757
SPUK Energiearmoede 2	€ 169.757
Nationaal Isolatieprogramma	€ 72.806
Duurzaamheidsbudget	€ 10.000
Totaal	**€ 422.320**

Bovenstaande overzicht laat zien dat er twee regelingen zijn welke direct geld aan inwoners geven, door een compensatie uit te betalen (regeling 1) of door de energierekening lager te maken (regeling 2). Daarnaast zijn er dus meerdere regelingen die beogen om inwoners in energie-armoede te helpen met hulp in natura, zoals isolerende maatregelen.

Deze financiële middelen worden beschikbaar gesteld aan de gemeente Laarbeek. De woningcorporaties uit de omgeving worden geïnformeerd middels het plan van aanpak, maar spelen geen directe actieve rol binnen dit plan van aanpak omdat de gemeente de financiële middelen ontvangt. We zoeken wel afstemming over hoe zij bijdragen aan energiearmoede en we gaan met hen in gesprek over prestatieafspraken voor de toekomst.

3. Gewenste effecten/doel

De hoofddoelen van het plan van aanpak Energiearmoede zijn als volgt:
1. het realiseren van CO2 besparing en energiebesparing om hiermee bij te dragen aan de doelstellingen van de duurzaamheidsagenda van gemeente Laarbeek, de Lokale Energie Strategie en het Klimaatakkoord;
2. de kloof tussen de lagere en hogere inkomensgroepen niet te vergroten door de energietransitie, en waar mogelijk zelfs te verkleinen. Hierbij ondersteunen we de kwetsbare doelgroepen in hun energielasten en verminderen we daarmee de energiearmoede. Dit is ook opgenomen in ons eigen bestuursakkoord waarin het kleiner maken van de kloof tussen arm en rijk als een ambitie/doel wordt gesteld (programma 5).

4. Uitgangspunten project Energiearmoede

Voor de middelen die we ontvangen voor energiearmoede moet een plan worden opgesteld. Voor de uitvoering hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Direct -** Zoveel mogelijk geld naar de doelgroep, zo min mogelijk in overhead, opleidingen, administratie etc.
- **Simpel –** De actie moet begrijpelijk en aansprekend zijn voor inwoners.
- **Effectief –** De actie moet direct bijdragen aan een lagere energierekening en/of een verhoogd wooncomfort.
- **Inclusief –** De actie moet zoveel mogelijk mensen in de doelgroep bereiken.
- **Concreet -** Communicatie over gedragsverandering is onderdeel van de aanpak, maar de aanpak is ook concreter dan alleen tips geven.
- **Passend –** Voor elke woonsituatie is het verschillend wat de beste verbetering aan de woning/woonsituatie is, er moet dus maatwerk mogelijk zijn.

5. Projectafbakening

Vanwege de AVG is het niet mogelijk om de adresgegevens te ontvangen van de 651 huishoudens met energiearmoede. Hoewel we dus wel weten dat er 651 huishoudens zijn met energiearmoede in Laarbeek, weten we niet direct wie ze zijn. Uit de ervaring van andere gemeentes blijkt dat het erg lastig is om hierachter te komen. Er is namelijk niet 1 definitie van energiearmoede, en we hebben niet alle data tot onze beschikking. Vandaar dat we hebben gekozen voor een duidelijke projectafbakening om te bepalen of een inwoner in aanmerking kan komen voor de acties of niet.

Een inwoner van gemeente Laarbeek komt in aanmerking voor de acties van dit project als deze in de volgende doelgroep valt: De doelgroep is vastgesteld op huishoudens met een inkomenssituatie van maximaal 120% bijstand, zowel woningeigenaren als huurders. Hierbij zijn de voorwaarden gelijkgesteld aan die van de eenmalige energietoeslag om een helder toetsingskader te hebben. Op dit moment betreft het 706 huishoudens die aan de voorwaarden van de eenmalige energietoeslag voldoen. Inwoners hebben tot 31 december 2022 om deze toeslag aan te vragen. Uitgangspunt voor dit plan van aanpak is dus eenieder die de eenmalige energietoeslag heeft ontvangen en we werken deze aantallen bij na 31 december 2022.

Ook zal er in het nieuwe jaar een maatwerkregeling volgen waarbij inwoners met een inkomen boven 120% van het netto sociaal minimum (door te voldoen aan bepaalde voorwaarden) ook een eenmalige energietoeslag kunnen ontvangen. De maatwerkregeling is een aanvulling op de landelijke regeling van de eenmalige energietoeslag.

In eerste instantie zullen de acties beschikbaar zijn voor de huishoudens met een inkomenssituatie van maximaal 120% bijstand. Op een later moment in het jaar zullen we nagaan of er nog voldoende budget is om de doelgroep van de maatwerkregeling deel te laten nemen.

6. Voorgestelde activiteiten

Vanuit voorgaande subsidieregelingen vanuit het Rijk, namelijk de RRE (Regeling Reductie Energiegebruik) en RREW (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) hebben we al diverse acties succesvol uitgevoerd voor kleine energiebesparende maatregelen:

- **Groene Bon voor woningeigenaren (RRE):** ruim 1.000 woningeigenaren hebben een bon ontvangen van € 50,- die ze konden besteden bij de lokale bouwmarkten aan energiebesparende producten. Van deze groep woningeigenaren hebben meer dan 70 personen een webinar gevolgd over energiebesparing, 75 personen hebben een gratis energieadvies aan huis ontvangen, en de overige woningeigenaren hebben een quiz ingevuld over energiebesparing.
- **Groene bon voor huurders (RREW):** deze actie loopt nog. Op dit moment hebben rond de 1.200 huurders een Groene Bon aangevraagd ter waarde van € 70,-. Deze bon kan besteed worden bij de lokale bouwmarkten aan energiebesparende producten. Op een aantal dagen waren er in de bouwmarkten energiecoaches aanwezig. Deze gaven huurders advies over energiebesparing in huis, en hoe ze de bon het beste konden besteden.

Aangezien deze acties al succesvol zijn uitgevoerd willen we niet nogmaals inzetten op kleine energiebesparende maatregelen. Zo zijn er andere gemeentes die wél hierop inzetten, namelijk door het nogmaals vergeven van bespaarbonnen of het inzetten van een "klusbus" waarbij klusjesmannen de maatregelen zoals tochtstrips en ledlampen gelijk installeren in de woning. Hierbij is de energiebesparing echter vrij minimaal. Ook zal er bij deze actie veel geld opgaan aan het inhuren van deze klusjesmannen. Dat strookt niet met uitgangspunt 1 (direct), waarbij we willen dat zoveel mogelijk van het geld direct naar de doelgroep gaat.

Acties gemeente Laarbeek
Daarom willen wij inzetten op vier andere acties die naar saldo voor een grotere energiebesparing zullen zorgen:

1. **Inruilactie witgoed voor huurders en woningeigenaren;**
2. **Infraroodpanelen actie voor huurders en woningeigenaren;**
3. **Een communicatiecampagne gericht op alle inwoners van onze gemeente over energie besparen in je woning.**

Figuur 6.1: Acties gemeente Laarbeek

Doel	Maatregel	Hoe regelen wij het	Voor wie?
Stroom besparen	**Inruilactie witgoed** (budget €600,-) • Koelkast • Wasmachine • Droger • Vriezer • Koel-vriescombinatie	Afspraak met (lokale) witgoed leverancier dat per type apparaat er een adviseert en aanbiedt, en de oude ophaalt.	Huurders en woningeigenaren
Gas besparen	**Infraroodpanelen actie** (budget €350,-) Een infraroodpaneel voor een verblijfsruimte waardoor je gasloos verwarmt.	Afspraak met (lokale) leverancier voor het leveren van infraroodpanelen.	Huurders en woningeigenaren
Gedragsverandering	**Communicatiecampagne** opzetten waardoor mensen zuiniger met energie omgaan.	Communicatie: het delen van tips, RREW, wijzen op mogelijkheid energiecoaches.	Alle inwoners van de gemeente

Koken via inductie
Er is bewust gekozen om geen actie te doen voor het overschakelen naar koken via inductie. De reden hiervoor is dat het bijna altijd noodzakelijk is om hiervoor de meterkast aan te passen. Ook moet er een extra elektriciteitskabel naar de keuken worden getrokken. Door deze extra benodigde aanpassingen zijn de kosten te hoog om een inductie actie uit te voeren.

Ontzorgen
Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen met energiearmoede deel willen nemen aan de acties is het belangrijk dat deze doelgroep volledig ontzorgd wordt. Dit gaan we als volgt doen:

➔ De inwoners met een inkomen van maximaal 120% van het netto sociaal minimum ontvangen van ons een brief om ze te informeren over de acties waaraan ze kunnen deelnemen. We geven aan dat ze zich voor deze acties

kunnen aanmelden en hun voorkeur kunnen doorgeven via een website, door een brief te sturen of te bellen naar de gemeente.

- ➔ Er wordt een website gemaakt met een keuzemenu, waarin aangegeven wordt uit welke actie de bewoner kan kiezen. Inwoners kunnen dit zelf doorlopen en een keuze maken, en ze kunnen ons bellen als ze er niet uitkomen. Op de site staat aangegeven dat het bedrijf zal bellen om een afspraak met ze in te plannen. Daarnaast kunnen inwoners altijd contact met ons opnemen als het niet lukt om zelf een keuze te maken. Zo is het mogelijk om een aantal dagen in te plannen waarbij vrijwilligers (mogelijk van Duurzaam Wonen Laarbeek of Stichting Platform Duurzaam Laarbeek) inwoners kunnen assisteren in het maken van een keuze.
- ➔ In het geval van de witgoedactie zal het bedrijf het oude apparaat meenemen, en het nieuwe apparaat direct installeren. Het is nodig dat voorafgaand in de communicatie op de website wordt aangegeven dat mensen alleen een witgoed apparaat kunnen kiezen als ze deze zelf al hebben. We hebben ervoor gekozen om geen extra eisen te stellen aan de in te leveren witgoedapparaten. Op deze manier is het laagdrempelig om mee te doen.

7. Regierol gemeente

De gemeente levert projectleiders, in dit geval Lisanne Madern en Anouk Peters die het project voorbereiden in samenwerking met de partners. In dit geval zijn de partners als volgt: een bedrijf die de witgoedactie uitvoert, een bedrijf dat de infraroodpanelen actie uitvoert en een bedrijf dat de overhead zoals de website maakt en de administratie daarvan uitvoert, de woningcorporaties, en eventueel vrijwilligers zoals Duurzaam Wonen Laarbeek en Stichting Platform Duurzaam Laarbeek assisteren bij het maatwerk.

De projectleiders maken afspraken met alle betrokken partijen, sturen op de voortgang en dragen zorg voor de communicatie. Voor de communicatiecampagne zal een planning worden gemaakt in afstemming met de communicatieadviseur. Zo nodig kan deze planning gaandeweg worden aangepast of bijgestuurd, mochten we signalen krijgen dat de communicatie de doelgroep niet bereikt. Zodra de voorbereiding van het project staat en aan de uitvoering kan worden begonnen, wordt het project overgedragen aan de uitvoerende partners en blijft de gemeente deze monitoren via een tweewekelijkse afstemming. De verschillende acties zullen worden onderverdeeld bij de projectleiders, waarbij iedere projectleider voor een actie zorgdraagt. Daarnaast zullen de projectleiders in de gaten houden dat de website naar behoren werkt, en dat inwoners deze kunnen vinden. Ook zullen zij verantwoordelijk zijn voor het inplannen van de dagen dat vrijwilligers aanwezig zijn (in het gemeentehuis of eventueel andere voor inwoners bekende ontmoetingsplekken zoals de bibliotheek) om inwoners te begeleiden in het maken van hun keuze en het beantwoorden van eventuele vragen. De afronding, monitoring, evaluatie en verantwoording van de drie acties wordt geïnitieerd en begeleid door de projectleiders.

Samenwerkingen
Ter voorbereiding van dit plan van aanpak zijn we het gesprek aangegaan met de grootste woningcorporatie die actief is in Laarbeek, WoCom. Het doel van het gesprek was om de samenwerking op te zoeken met betrekking tot energiearmoede. WoCom wil de communicatiecampagne ondersteunen door onder andere hun eigen verduurzamingsmogelijkheden voor huurders onder de aandacht te brengen. Zo is in de nationale prestatieafspraken van 2023 afgesproken dat huurders per 1 januari 2023 gratis isolatie krijgen. Huurders krijgen geen huurverhoging na isolatiemaatregelen die leiden tot een beter energielabel. We zullen deze informatie meegeven aan huurders tijdens onze communicatiecampagne, en zullen deze

verwerken op de website. Ook de overige acties zijn met WoCom besproken. In het kader van de witgoedactie was het belangrijk om te weten of WoCom zelf apparaten levert aan huurders. Dit is niet het geval. Daardoor gaan we ervan uit dat alle apparatuur eigendom van de bewoner zelf is, en wij deze grootverbruikers kunnen inwisselen voor een duurzaam exemplaar. Daarnaast kiest WoCom er op dit moment voor om géén aanvullende acties uit te voeren in samenwerking met de gemeente. Wel zullen zij de EFG-labels uit hun woningvoorraad actief gaan benaderen om ze verduurzamingmogelijkheden van hun woning aan te bieden.

Aanvullend hierop is afstemming gezocht met Duurzaam Wonen Laarbeek en de cliëntenraad van de gemeente Laarbeek. Met hen is het plan van aanpak doorgenomen en zijn de gegeven adviezen verwerkt in de nieuwe versie van december 2022.

8. Financiële toelichting

Volgens het onderzoek van TNO woont van de energiearme huishoudens ongeveer 75% in een huurwoning van een woningcorporatie, bezit ongeveer 12% van de energiearme huishoudens een koopwoning, en ongeveer 12% huurt particulier. Omdat het hier om een lastig te bereiken doelgroep gaat, kan ervan worden uitgegaan dat niet alle 706 adressen bereikt worden. Het is niet mogelijk om per adres aan meerdere acties mee te doen. Inwoners moeten dus zelf een keuze maken of ze mee willen doen aan de witgoedactie óf de infraroodpanelen actie. De communicatiecampagne wordt uitgezet naar alle inwoners in Laarbeek, en is dus voor iedereen beschikbaar. Vanuit het duurzaamheidsbudget wordt €10.000 euro beschikbaar gesteld om een deel van de overheadkosten te dekken. Onderstaande tabel geeft een beknopte begroting weer.

Energiearmoede	
Soort uitgaven	**Begroot**
Witgoedactie (483 adressen) (€ 600,- per adres) *	€ 290.000
Infraroodpanelenactie (200 adressen) (€ 350,- per adres)	€ 70.000
Overhead	€ 20.000
Communicatie	€ 10.000
Onvoorzien	€ 32.320
Totaal	**€422.320**

* Mochten er deelnemers zijn die een duurder witgoedapparaat willen aanschaffen dan is begroot (€ 600,-), moeten zij zelf het aanvullende bedrag betalen.

9. Financiële risico's

Bij de RRE en de RREW acties wordt er een op=op regeling gehanteerd. Dit houdt in dat wanneer alle bespaarbonnen vergeven zijn, ze ook echt op zijn, en er niet meer bonnen beschikbaar komen. Er waren dan ook niet genoeg bonnen beschikbaar voor alle inwoners van Laarbeek. Dit heeft ertoe geleid dat we bij de RRE aan een aantal inwoners nee hebben moeten verkopen, omdat alle bonnen al vergeven waren. Voor deze doelgroep is het natuurlijk niet wenselijk dat wij ze nee moeten verkopen. Voor een duidelijke projectafbakening is gekozen voor de doelgroep die de eenmalige energietoeslag heeft ontvangen, namelijk 706 huishoudens. Inwoners kunnen zich echter nog het hele jaar aanmelden voor de eenmalige energietoeslag. In dat geval kan het zo zijn dat we meer aanmeldingen krijgen voor onze acties dan begroot. Vanwege deze redenen is de kostenpost onvoorzien ruim begroot, zodat we hiervan gebruik kunnen maken in het geval dat er meer mensen van de acties gebruik maken dan begroot. Daarnaast kunnen er nog middelen beschikbaar worden gesteld vanuit de gemeente om een overschrijding van de kosten te dekken. Dit zal te zijner tijd nader worden bepaald.

10. Communicatie

De inwoners die deel mogen nemen aan een van de acties zijn inwoners die al eerder de eenmalige energietoeslag (706 huishoudens; we werken deze aantallen bij na 31 december 2022) hebben ontvangen. Daarom zal onze communicatie specifiek gericht zijn op deze groep. Naast communicatie via het internet, flyers en/of brieven zullen we de doelgroep ook actief benaderen. Het actief benaderen kan door samen te werken met organisaties die werkzaam zijn binnen het sociaal-maatschappelijk werk zoals de LEV-groep. Organisaties zoals (schuld)hulpverlening, maatschappelijk werk, en wijkteams, zullen dan ook van de acties op de hoogte worden gebracht, net zoals maatschappelijke organisaties zoals sportclubs en buurthuizen. Ook zullen we deze instanties meer vertellen over het Energiehuis Slim Wonen en Duurzaam Wonen Laarbeek, zodat de inwoners weten bij wie ze terecht kunnen als ze meer vragen hebben over energiebesparing.

Als er deelnemers zijn die kiezen voor de actie voor infraroodpanelen, is het van belang dat ze daarnaast ook extra informatie krijgen over het gebruik daarvan. Je bespaart immers geen gas als je de thermostaat niet lager zet wanneer de

infraroodpanelen aanstaan. Deze deelnemers zullen daarom ook een flyer met extra informatie ontvangen.

Daarnaast zetten we ook in op een algemene toegankelijke informatiecampagne voor energiebesparing. Deze zal bij de inwoners onder de aandacht worden gebracht via sociale media, de lokale kranten, en flyers. Via deze kanalen zullen we tips geven over het besparen van energie in je huis, en kunnen we de 'best practices' van onze gemeente belichten.

11. Knelpunten/ Risico's

- **Tijd:** Het uitvoeren van dit plan van aanpak zal relatief veel tijd gaan kosten. Daarnaast moeten de aanmeldingen voor de acties geregistreerd worden. Dit kunnen we ondervangen door goede afspraken te maken met het bedrijf dat de werkzaamheden gaat uitvoeren. Als de middelen namelijk niet voor 31 december 2024 zijn uitgegeven, moeten we het resterende bedrag terugbetalen.
- **Bereiken doelgroep:** Hoewel het rapport van TNO heeft vastgesteld dat er in Laarbeek 651 huishoudens zijn met energiearmoede, gaan we uit van de cijfers die de gemeente Laarbeek heeft op basis van de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag, vooralsnog 706 huishoudens. Hierdoor beperken we het risico dat we niet weten wie tot de doelgroep behoren. Om de doelgroep te bereiken blijkt uit de praktijk dat mond-tot-mond reclame goed werkt. Als inwoners over de actie horen via de LEV-groep, andere instanties of buurtbewoners, zijn ze sneller geneigd om zichzelf aan te melden. Ook is het belangrijk dat de communicatie hierover veelvuldig herhaald wordt. Het risico van het niet geheel bereiken van onze doelgroep is dat een deel dus niet geholpen wordt. Deze inwoners zullen nog steeds hoge energielasten hebben, gecombineerd met een laag besteedbaar inkomen.
- **Afwegingen:** de gemeente kiest er bewust voor om met deze acties de huishoudens met energiearmoede te helpen. Echter blijft er natuurlijk altijd het risico dat er mensen worden gemist of dat ze het niet eens zijn met de voorgestelde acties.

12. Energiearmoede op de lange termijn

Het probleem rondom energiearmoede is niet iets wat binnen een jaar opgelost zal zijn. Dit betekent dat we ook vooruit moeten kijken hoe we de aanstaande jaren energiearmoede gaan verwerken in onze lokale energiestrategie. De komende jaren worden in het kader van de Transitievisie Warmte Wijkuitvoeringsplannen geschreven. Ook hierin zal energiebesparing een belangrijk thema zijn.

In de Duurzaamheidsagenda van gemeente Laarbeek, is energiebesparing altijd stap 1 in het proces van het verduurzamen van je woning. Want energie dat je niet verbruikt, hoef je ook niet duurzaam op te wekken. Daarom zullen wij energiebesparing ook verwerken in de prestatieafspraken met woningcorporaties uit de omgeving.

Communicatie

Het is ook van fundamenteel belang dat we herhaaldelijk blijven communiceren over energiebesparing, en dat inwoners weten waar ze extra informatie kunnen vinden. Daarom zullen we inwoners blijven wijzen op het Energiehuis Slim Wonen en Duurzaam Wonen Laarbeek. Naast deze vrijwilligersorganisaties gericht op duurzaamheid is het ook belangrijk dat andere tussenpersonen die achter de deur komen van de doelgroep op de hoogte zijn van hoe je energie kan besparen in je woning. Hierbij kan het gaan om vrijwilligers van de LEV-groep, buurtbeheerders van WoCom of een huismeester van een andere woningcorporatie. Wij willen via de gemeente tussenpersonen een opleiding aanbieden over energiebesparing, zodat ook zij inwoners hierover kunnen informeren.

Verduurzamen monumentale woningen

Specifiek voor (rijks- en gemeentelijke) monumentale woningen zullen we een stappenplan ontwikkelen, waarin uitgelegd staat hoe je het verduurzamen van een monumentale woning kan aanpakken.

Informeren

Daarnaast zullen we webinars en buurtbijeenkomsten organiseren over het besparen van energie. Hierbij is het belangrijk dat een inwoner met zijn best practice zelf aan de buurt of omgeving kan vertellen hoe het verduurzamen van je woning in zijn werk gaat. Het is belangrijk dat inwoners zelf het woord hierin voeren, en niet de

gemeente. Hierdoor krijgen zij een beter beeld van het kostenplaatje, en waar je allemaal mee te maken krijgt tijdens het verduurzamen voor je woning.

Ten slotte zullen wij de aankomende jaren vanuit het Rijk meer middelen ontvangen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma. Echter is er op dit moment nog onvoldoende zicht op welke activiteiten en budgetten daarvoor beschikbaar komen. We volgen dit en maken uiteraard gebruik van de regelingen die beschikbaar komen.